

رسالة محمد

درس ۱۲:

حفاظت از زیستگاه های ایران

اهداف درس : حفاظت از زیستگاه های ایران

از شما دانش آموزان انتظار می رود پس از تدریس این درس به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- دلایل تخریب زیستگاه ها را بنویسید؟
- ۲- انسان ها با چه اقداماتی دست به تخریب زیستگاه ها می زنند؟ چند مورد نام ببرید.
- ۳- چرا باید از زیستگاه ها حفاظت کنیم؟ دلایل آن را بنویسید.
- ۴- وظیفه سازمان حفاظت از محیط زیست چیست؟
- ۵- محیط بانان چه وظایفی دارند؟ و چه مواردی را به سازمان حفاظت از محیط زیست گزارش می کنند؟
- ۶- ما به عنوان یک شهروند برای حفاظت از محیط زیست چه اقداماتی می توانیم انجام دهیم؟
- ۷- مناطق حفاظت شده به کجا می گویند؟
- ۸- چند منطقه حفاظت شده در ایران را نام ببرید.

تنوع شرایط جغرافیایی ایران ← تنوع در گونه های گیاهی و جانوری

بعضی از گونه های گیاهی و جانوری فقط مخصوص ایران هستند.

سوسن چلچراغ

سرو ابرکوه

یزد

سمندر لرستانی

لاله واژگون

گاندو (تمساح ایرانی)

یوزپلنگ ایرانی

هوبره

گورخر ایرانی

ببر مازندران حدود ۵۰ سال پیش منقرض شد.
احیای ببر مازندران با آوردن ببر سیبری که
خصوصیاتش شبیه ببر مازندران است.

آخرین شیر ایرانی حدود
۷۰ سال پیش در دزفول
مشاهده شده است.

چرا زیستگاه ها تخریب می شوند؟

فعالیت های نادرست انسان

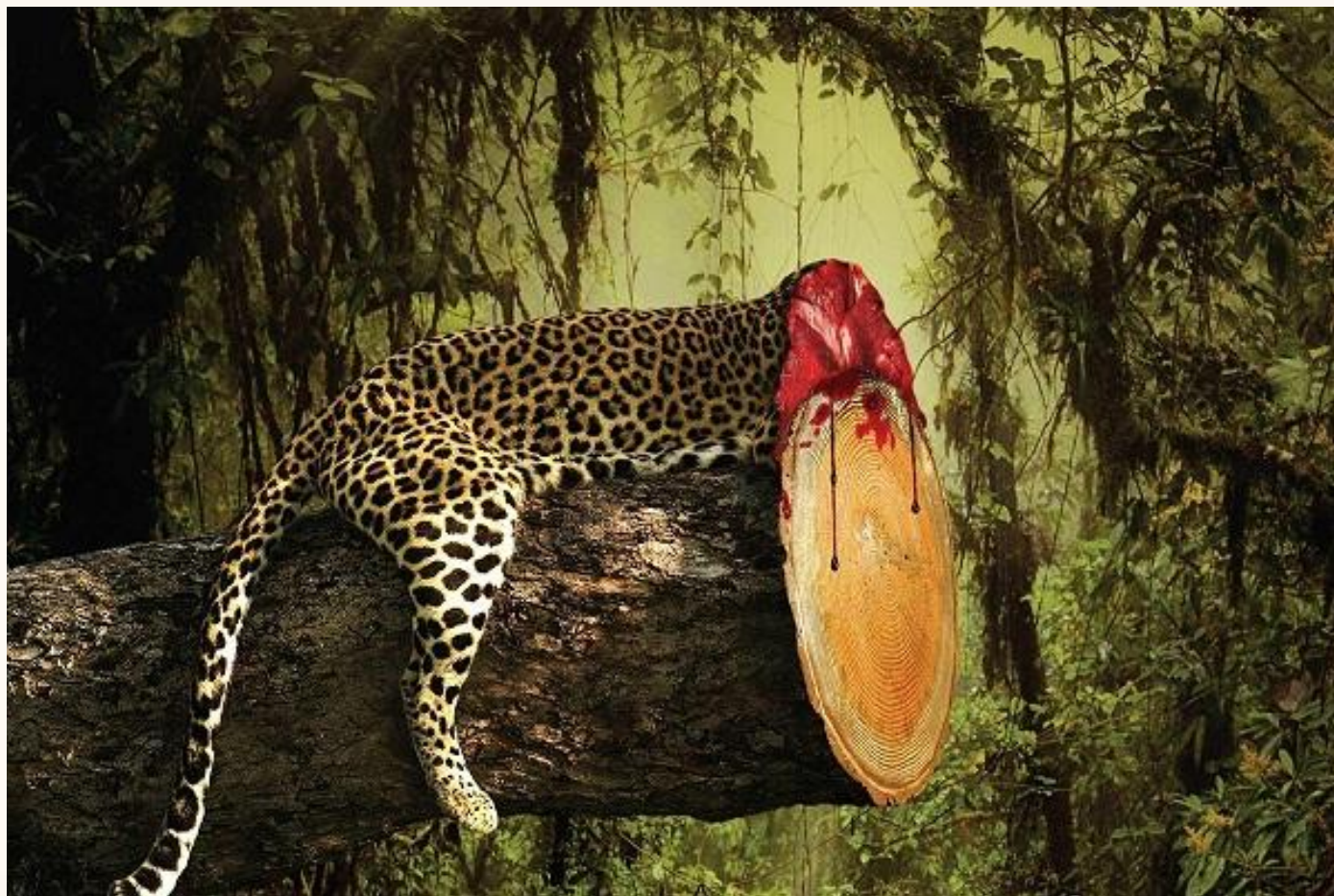
قطع درختان برای تأمین ذغال و سوخت

کشیدن راه و ساختن خانه و شهر بدون تفکر و برنامه ریزی، جنگل ها و مراتع را از بین می برد.

وقتی درختان جنگلی در یک ناحیه نابود می شوند، جانورانی نیز که غذایشان را در این جنگل ها به دست می آورند، از بین می روند و تعادل طبیعت به هم می خورد.

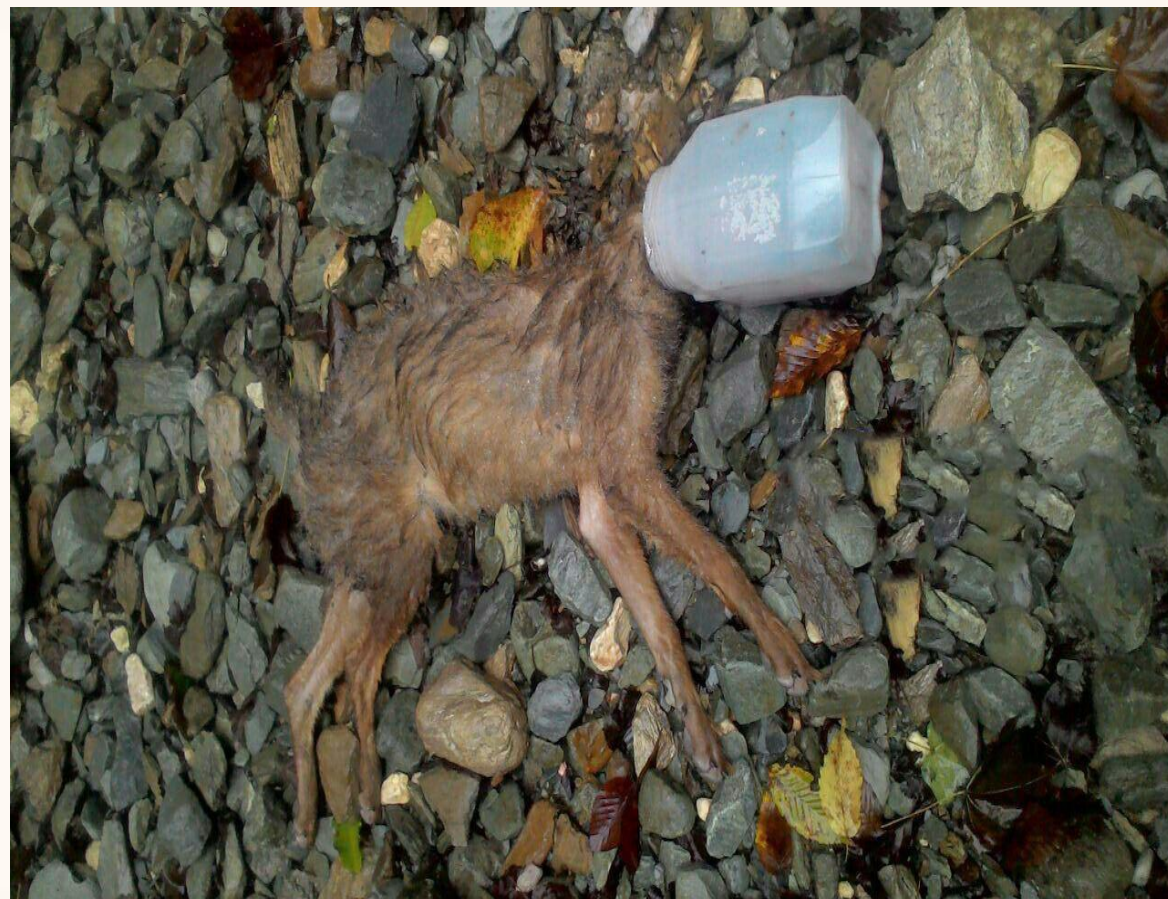
شکار بیش از حد و صید بی رویه باعث کاهش بعضی گونه های جانوری شده است.

وقتی شکارچیان برای تفریح یا استفاده از پوست، شاخ و استخوان، با محاصره حیواناتی مثل گورخر، آهو یا پرندگان در یک دشت به آنها حمله می کنند، به تدریج نسل این گونه ها رو به کاهش می گذارد یا در خطر انقراض قرار می گیرد.

یکی از چیزهایی که حیات زیستگاه ها را تهدید می کند، **زباله** است.
بسیاری از زباله هایی که ما تولید می کنیم، زیان آورند و سال های زیاد در محیط
باقی می مانند.

گازهای سمی که از اتموبیل ها یا کارخانه ها به هوا و آب وارد می شوند یا سم هایی که در آفت کش های کشاورزی وجود دارد، اثرات بدی بر زندگی انسانها، گیاهان و جانوران دارند.

چرا از زیستگاه ها حفاظت می کنیم؟

سپاسگزاری از نعمت های خدا

خداوند، محیط زندگی انسان را سرشار از تنوع و زیبایی آفریده تا انسان ها از نعمت های خدا استفاده کنند.

یکی از راه های شکرگزاری از نعمت های الهی این است که رابطه درست و صحیح با طبیعت داشته باشیم.

شکرگزاری موثر نیازمند شناخت قدر نعمت ها و تفکر در ارزشمندی آنها است

لذت بردن از زیبایی ها و تفکر در آفرینش

انسان از دیدن منظره های طبیعی
لذت می برد. و به عظمت آفرینش
خداوند پی می برد.

همه ما در طبیعت احساس آرامش
بیشتری داریم و اگر زیستگاه ها
تخریب یا نابود شوند، انسان از
نعمت استفاده و دیدن این زیبایی
ها محروم می شود.

حق حیات همه موجودات

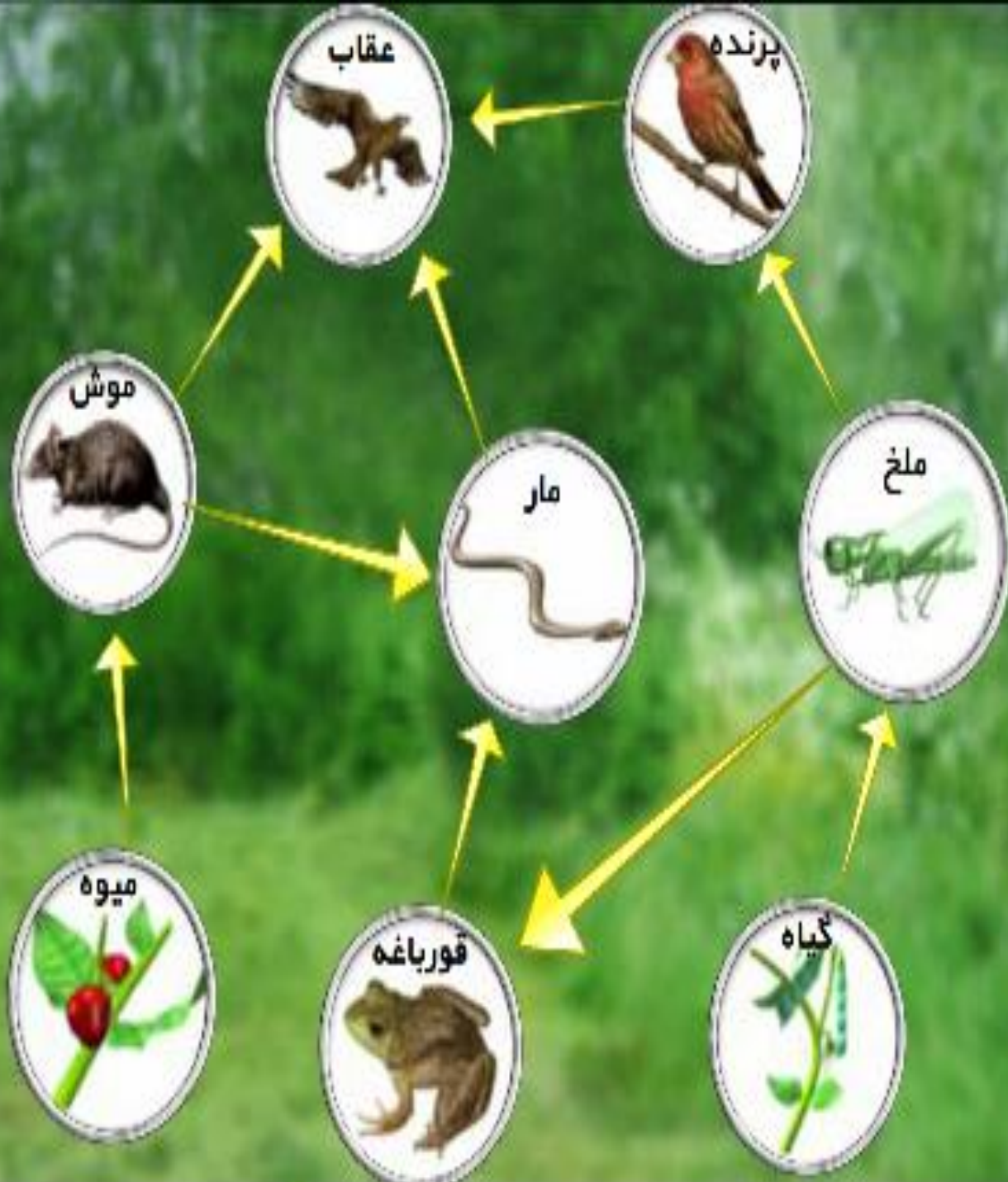
انسان تنها موجود روی زمین نیست، سایر موجودات نیز حق حیات دارند و مثل انسان مخلوق خداوند هستند.

انسان ها می توانند فقط در حدی که نیازهایشان را برآورده کنند، از طبیعت بهره برداری کنند و حق ندارند به دلیل زیاده روی در مصرف یا سودجویی، گیاهان یا حیوانات را نابود کنند.

وابستگی موجودات زنده به یکدیگر

همه موجودات زنده برای ادامه زندگی به یکدیگر وابسته هستند.

وقتی برخی گونه های یک زیستگاه نابود شود، غذای برخی گونه های دیگر کم می شود. و آن گونه شروع به کاهش می کند. در نتیجه تعادل زندگی در آنجا به هم می خورد.

فواید گیاهان و جانوران

بعضی از جانوران و گیاهان منابع غذایی برای انسان ها هستند.

گوشت برخی دام ها یا پرندگان، میوه ها، غلات، سبزیجات، چای و ...

بعضی از گیاهان خاصیت دارویی دارند و برای درمان بیماری ها استفاده می شوند.

بخشی از داروهای که در داروخانه ها فروخته می شوند از عصاره گیاهان به دست آمده است.

گیاهان دارویی

منابع غذایی

ایران یکی از کشورهای پُر محصول در زمینه گیاهان دارویی است.

توجه به فعالیت‌های علمی در زمینه گیاهان دارویی و همچنین توسعه فعالیت‌های اقتصادی مرتبط با آنها، می‌تواند کمکی جدی برای اقتصاد کشور باشد.

دانش آموزان یک مدرسه به همراه معلمشان در یک اردوی علمی یک روزه، از طبیعت شهر خود بازدید کردند. آنها با ساختمان هایی در کنار رودخانه یا در میان طبیعت سرسبز و زیبای شهر مواجه شدند که اجازه ساخت و ساز در آنها وجود نداشت و غیرقانونی ساخته شده بودند.

به نظر شما چنین کارهای غیر قانونی، چگونه به محیط زیست ما آسیب می رسانند؟

افراد سودجو چه حقی از ما ضایع می کنند؟

ما چه وظیفه ای در مقابل افرادی که به فکر طبیعت نیستند داریم؟

چگونه از زیستگاه ها حفاظت می کنیم؟

مهمترین وظیفه:

مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور و جلوگیری از تخریب و آلودگی آنها

یکی از مشاغل مهم در این سازمان « محیط بانی » است.

وظایف محیط بانان:

۱. مسئول اجرای قوانین و مقررات محیط زیست در یک منطقه
۲. بازدید از منطقه تحت نظارت خود
۳. شناسایی رویدادها و فعالیت هایی که موجب تخریب محیط زیست می شوند.
۴. گزارش موارد مختلف به سازمان

قطع درختان، بوته کنی، شکار غیر قانونی، روشن کردن آتش،
آلودگی های محیط زیستی، سیل یا طغیان رودخانه ها

آیا می دانید که تعدادی از محیط بانان شجاع و متعهد، در سال های گذشته جان خود را برای حفظ محیط زیست کشور عزیزمان فدا کرده و شهید شده اند؟

توجه:

حفاظت از محیط زیست مخصوص این سازمان نیست،
بلکه وظیفه همه ما است.

هریک از ما برای حفظ محیط زیست چه کمکی می توانیم بکنیم؟

❖ هرگز گل ها را نچینید. گل های وحشی را در مسیر راه ها و جاده ها لگد مال نکنید.

❖ اگر می‌توانید در محل زندگی خود درخت و گل بکارید تا زیستگاه طبیعی کوچکی برای حیوانات درست کنید.

❖ می توان با گذاشتن یک ظرف آب در حیاط خانه به صدها پرنده کمک کرد. در هنگام ریزش برف باید برای حیوانات غذا ریخت تا از مرگ آنها جلوگیری شود.

❖ ته مانده سفره را با حفظ نظافت در گوشه ای از بالکن یا باغچه بریزیم تا به تغذیه پرندگان کمک کنیم.

❖ استفاده از کاغذ مساوی است با بریدن درختان جنگلی! در مصرف کاغذ یا دستمال کاغذی بسیار دقت کنید. کاغذها و روزنامه های باطله را جدا کنیم تا بازیافت شوند.

❖ **تصميم بگيريم وسايل تزئينی که از پوست و اعضاي بدن حيوانات درست شده (مثل روباه، سنجاب، سمور و ...) نخریم و آنها را تبليغ نکنیم.**

❖ اگر به منطقه جنگلی می رویم، تا حد ممکن آتش روشن نکنیم و اگر این کار را کردیم در هنگام ترک محل آن را کاملاً خاموش کنیم.

❖ زباله ها را در جنگل رها نکنیم و زباله های خانه مان را نیز، تا جایی که می توانیم تفکیک کنیم.

❖ اگر آلودگی مهمی در محل زندگی شما رخ داد با مسئولان سازمان حفاظت محیط

زیست یا شهرداری منطقه تماس بگیرید و به آنها اطلاع دهید.

تلفن گزارش به شهرداری: ۱۳۷

تلفن سازمان محیط زیست: ۴۲۷۸۱۰۰۰

سایت خبری سازمان محیط زیست:

<http://www.mohitzist.ir>

سایت سازمان محیط زیست:

<http://www.doe.ir>

منطقه حفاظت شده:

برخی از مناطق کشور که در آنجا حفظ و تکثیر نسل
جانوران یا گیاهان اهمیت خاصی دارد. مانند جنگل،
مرتع، دشت یا کوهستان

بعضی مقررات مناطق حفاظت شده:

شکار ممنوع، صید ممنوع، قطع درختان و از بین بردن گیاهان ممنوع

منطقه حفاظت شده
جنگل های حرا در
آبهای خلیج فارس

منطقه حفاظت شده
جنگل های حرا در
آبهای خلیج فارس

منطقه حفاظت شده
جنگل های حرا در
آبهای خلیج فارس

منطقه حفاظت شده
دشت ارژن در
فارس

منطقه حفاظت شده
دشت ارژن در
فارس

منطقه حفاظت شده
اُشترانکوه در
لرستان

منطقه حفاظت شده
اُشترانکوه در
لرستان

منطقه حفاظت شده

اُشترانکوه در

لرستان

(دریاچه گهر)

اصل ۵۰ قانون اساسی:

در جمهوری اسلامی ایران، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعد باید در آن حیات رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می گردد و ...

پایان

